

GABRIELIAUS LANDSBERGIO RINKIMŲ PROGRAMA TĖVYNĖS SAJUNGAI

„STIPRYBĖ VIENYBĖJE“

Mes, kaip politinė jėga, turime daug kūrybingų, inovatyvių idėjų, atsakingų planų ir apmąstytų strategijų Lietuvai. Tačiau šiuo metu didžiausia kliūtis mūsų idėjų pergalems yra tai, kad šiomis idėjomis nepavyksta uždegti platesnių visuomenės sluoksnių, o mūsų naujo plano Lietuvai paversti valstybės gyvenimo planu – Vyriausybės programa. Tam reikalingi pokyčiai mumyse pačiuose – mūsų veikloje, bendruomenės telkimosi principuose, mūsų santykiuose su visuomene. Pirmiausia aptarsiu pasiūlymus mūsų partijos veiklai. Tai keturiolika žingsnių, kurie būtini, kad mūsų idėjos laimėtų. O mūsų idėjų pergalė bus ir pergalė Lietuvai.

1. Užvis labiausiai mūsų partijai trokštu tikros vienybės. Mums palankią visuomenės dalį glumina į viešumą išeinantys gandai apie partijos susiskaldymą, vienybės stygius slegia ir mūsų narius. Sieksiu suvienyti partijos bendruomenę per dialogą, per atvirą diskusiją dėl pasaulėžiūros ir vertybių. Idėjų lyderystė visada buvo stiprioji mūsų partijos pusė – reikia platesnių ir gilesnių diskusijų, reikia dar plačiau žadinti partijos narių susidomėjimą politinėmis idėjomis ir politikos kūrimu. Atviroje diskusijoje būtina siekti tikro, gilaus ir nuoširdaus sutarimo dėl idėjų bei darbų, kuriuos privalome atlikti Lietuvos labui. Partijoje tebetvyrantį pasidalinimą į dvi bendruomenes būtina įveikti sutarimu dėl darbų. Sieksiu kurti nuosaikų, santūrų konservatizmą, neprarandantį principų, bet turintį energijos siekiant ilgalaikių permainų Lietuvoje. Sieksiu diskusijoje išgryninti atnaujintą, ir konservatoriams, ir krikščionims demokratams priimtina bendrą visuomenės viziją, gilesnės partijos vienybės pamatą, drauge paliekant erdvės ir pozicijų įvairovei bei pliuralizmui.

2. Dažnai girdime nusiskundimų, kad partija yra tapusi labai biurokatiška, kad sprendimai „nuleidžiami iš viršaus“, o eiliniai partijos nariai neišklausomi ir nėra atsižvelgiama į jų siūlymus, kad jie reikalingi tik rinkimams atėjus. Pakeiskime šį požiūrį – auginkime partiją „iš apačios į viršų“: kurkime atviras, lanksčias, vietos bendruomenės poreikiams pritaikytas organizacines struktūras. Partijos struktūra turi tarnauti mūsų politinės bendruomenės reikmėms, o ne atvirkščiai: įstatais įteisinsime lankstumą ir atvirumą, kad kiekvienas skyrius, kiekviena politinė bendruomenė galėtų rasti jiems labiausiai tinkamą veiklos organizavimo formą. Kursime forumus, kur visi partijos nariai galėtų išsakyti esminiais jos gyvenimo klausimais, reguliariai atsiklausime jų nuomonės priimdami sprendimus.

3. Pritraukti naujų šalininkų, išėiti į platesnius visuomenės sluoksnius mums labiausiai trukdo per daugelį metų aplink mūsų partiją savaime ar konkurentams primetus susiformavę stereotipai, neigiami įvaizdžio elementai. Per daugelį metų priiminėjami teisingi, tačiau nepakankamai paašškinti sprendimai, atlikti kompromisai, įnirtingai kovotos politinės kovos paliko visuomenėje kartėlio ir nusivylimo nuosėdas. Būtina išgryninti, apvalyti mūsų įvaizdį – toliau ir plačiau diegti naują politinės elgsenos stilių, naują, nuoširdesnį, atidesnį santykį su visuomene. Turime pakeisti savo santykį su kitomis Lietuvai dirbančiomis politinėmis jėgomis ir visuomenės sluoksniais – įgyti mažiau priešų, daugiau sąjungininkų. Turime tapti „antrojo pasirinkimo“ partija žymiai platesniam rinkėjų ratui. Todėl imsiuosiu sistemingo partijos įvaizdžio išgryninimo, pagrįsto visuomenės nuomonės tyrimais ir plačia diskusija su partijos bendruomene. Skyriams padėsime perimti naują politinio veikimo kultūrą per mokymus ir parengtas rekomendacijas aktyviai politikoje veikiantiems skyrių nariams.

4. Gana tik deklaruoti kovą su skurdu mūsų programinėse nuostatose. Kova su skurdu ir socialine atskirtimi turi tapti mūsų kasdienio veikimo dalimi. Gyvas socialinis jautrumas, rūpestis pažeidžiamiausiais visuomenės nariais – tai, ko mes kaip politinė jėga iki šiol stokojome. Turime tai pripažinti ir patys, savo kasdieniame gyvenime ir politinėje veikloje, tapti tuo pokyčiu, kurį siekiame įgyvendinti visuomenėje.

5. Nebeužtenka tik skelbti mūsų idėjas iš Seimo tribūnų ir televizijos ekranų. Labiausiai paveikia ir įtikina gyvas žmogaus kontaktas su žmogumi ir asmeninis gyvenimo pavyzdys. Mums savo politinėje veikloje labai svarbu atgauti horizontalaus, bendruomeninio, „populiaraus“ veikimo įgūdžius. Turime susigrąžinti gebėjimą platinti savo idėjas tuo būdu, kuris Sąjūdžio Lietuvoje buvo pagrindinis politinių idėjų ir vertybių sklaidos būdas: būtent, skleisti savo idėjas ir vertybes „horizontaliai“, tarp eilinių piliečių, savo aplinkoje, parapijose, bendruomenėse ir darbovietėse, kurti bendraminčių kuopeles pačiame žemiausiame, *grassroot* visuomenės lygmenyje. Vis daugiau žmonių, ypač jaunimo, tampa „politiški“ – jie supranta, kad norint kažką keisti Lietuvoje, reikia veikti. Tegul šie žmonės tampa mūsų idėjų skleidėjais – įtikinkime juos, ir jie įtikins tūkstančius kitų.

6. Mums reikalinga intensyvi narystės plėtra, ypač tarp jaunų žmonių. Kiekvienas pažįstame žmonių, kurie galėtų tapti mūsų nariais – gal jie nebuvo pakviesti, gal nebuvo su jais pasikalbėta, gal pritrūko argumentų. Parengsime metodines priemones, patrauklius informacinius paketus, kad visi aktyvūs nariai įgautų visus įrankius naujiems nariams pritraukti – ir skatinsime aktyviausiai tai darančius.

7. Kryptingai dirbsime, siekdami į partiją pritraukti visuomenės autoritetus – ne vienkartinę misijai „parašiuojant“ juos į politinį postą, bet nuolatiniam nuosekliam veikimui partijos bendruomenės viduje. Labai svarbu, kad skyriai megztų ryšius, prisitrauktų ir bendradarbiautų su regioniniais autoritetais ir elitais.

8. Diegsime naujas skyrių veikimo formas. Skyrių veiklos stuburas turi būti nebe biurokratiniai susirinkimai, bet politinės iniciatyvos ir gyvi bendruomeniniai renginiai. Užtikrinsiu, kad finansavimas, gaunamas iš 1 procento, būtų visas skiriamas skyrių veiklai.

9. Ypač svarbu partijos bendruomenių stiprinimas – įstoję į partiją, mūsų nariai turi jausti gaunantys apčiuopiamą pridėtinę vertę. Išplėtosime mūsų narių informavimo mechanizmą, kad jie operatyviai ir iš pirmų rankų gautų informaciją apie vykstančius politinius procesus. Sukursime partijos narių švietimo sistemą, kad jie galėtų gauti pageidaujamus mokymus, gilinti žinias ir įgyti reikalingų įgūdžių.

10. Socialinių tinklų ir virtualaus bendravimo pasaulyje narystės organizacijos, kaip kad partijos, patiria didelių iššūkių. Todėl turime ieškoti naujų kūrybiškų būdų telkti mūsų idėjų šalininkus. Mums reikalinga nauja organizacinė strategija. TS-LKD, atsiradusi kaip takus ir įvairialypis Sąjūdis ir peraugusi į institucionalizuotą partiją, privalo grįžti prie savo šaknų ir vėl išmokti burti daugiacentres, lanksčias, dinamiškas tinklų bendruomenes. Reikalinga ir partijos struktūra – turinti aiškią narystę, hierarchišką ir centralizuotą. Tačiau ją turi papildyti greta susibūrę, lankstūs ir spontaniški, egalitariški ir daugiacentriai tokios narystės tinklai – tokie, kurie dabar socialiniuose tinkluose ar nevirtualioje tikrovėje buriasi konkrečiai problemai spręsti ar idėjai palaikyti. Šie tinklai nėra pakaitalas partijos struktūrai – tiesiog šalia dar turime kurti įvairius būdus, kaip žmonės galėtų įsijungti į plačią bendraminčių bendruomenę. Greta narių, bendroje veikloje dalyvauti ir bendrų tikslų siekti galės ir rėmėjai, nariai emeritai, šalininkai, idėjų ambasadoriai, nuomonės skleidėjai bei talkininkai. Partijos struktūras stiprinsime ir tobulinsime, jungdami jas su kryptingu veikimu už partijos struktūros ribų – bendruomenėse, kaimynijose, draugijose, darbovietėse ir virtualių ryšių tinkluose.

11. Mus remiantiems, bet formaliai prie partijos neprisijungusiems visuomeniškiems ir sąmoningiems žmonėms sieksiu suteikti labai konkrečią galimybę prisijungti prie bendrų darbų – siūlysiu, kad TS-LKD kandidato į Lietuvos Respublikos Prezidentus rinkimai, o vėliau ir kandidatų į merus rinkimai, būtų atviri, kad juose savo valią galėtų išreikšti ne tik partijos nariai, bet visi mums prijaučiantys žmonės. Apsisprendami svarbiausiais klausimais, taip pat sieksime atsiklausti mus remiančių žmonių nuomonės.

12. Jokia gyvybinga politinė jėga neįmanoma be ją maitinančios gyvos intelektualinės diskusijos. Todėl įvairiomis formomis skatinsiu viešosios erdvės debatus apie mūsų bendruomenei artimą viziją ir idėjas. Sieksiu, kad šalia partijos įvairiomis formomis burtųsi ir mintimis keistųsi mūsų pasaulėžiūrai neabejingi akademikai bei publicistai.

13. Praėjusiais metais Lietuvai pasiūlėme intelektualiai pajėgiausią politinę programą, visuomenės dėmesį patraukusią originaliomis ir nuosekliai išplėtotomis valstybės valdymo idėjomis. Galimybė formuluoti stiprias idėjas politinių sprendimų srityje turi tapti mūsų partijos išskirtinumu ne tik rinkimų laikotarpiu. Todėl sieksiu, kad partijoje veiktų kasdieniui politinei veiklai pasiūlymus rengiantis kompetencijų centras.

14. Tikiu, kad pergalė yra ne sėkmės dalykas – ją pasiekia tie, kas ruošiasi iš anksto ir atkakliai dirba. Jau dabar pradėsime rengtis būsimiems rinkimams, analizuodami sėkmes ir nesėkmes, stiprindami kampanijų gebėjimus ir kasdien dirbdami Lietuvos žmonėms taip, kad kitiems rinkimams atėjus pasiektume neginčijamą mūsų idėjų pergalę.

Žinoma, neužtenka vien rengtis būsimiems rinkimams. Kiek tai įmanoma, turime siekti savo politinius tikslus ir viziją įgyvendinti jau dabar, nes blogiausia dabar Lietuvai būtų dar ketveri prarasti metai. Todėl nepaisant to, kad po Seimo rinkimų tenka dirbti opozicijoje, privalome dėti visas pastangas, jog Lietuvai kritiškai svarbiose srityse įvyktų realūs pokyčiai.

Tikiu, jog prie įsisenėjusių šalies problemų sprendimo galime reikšmingai prisidėti veikdami kaip konstruktyvi opozicija. Tai reiškia, kad turime ne tik akylai prižiūrėti valdančiųjų sprendimus, atkreipdami visuomenės dėmesį į ne visada apgalvotus ir Lietuvai naudingus jų žingsnius. **Turime ir patys rodyti iniciatyvą – teikti konkrečius pasiūlymus, kaip įveikti esminius Lietuvai šiandien iškilusius iššūkius:**

➤ **KOVA SU SKURDU.** Šią kovą pavyks laimėti tik tada, kai žmonės galės dirbti, užsidirbti bei užtikrinti orų savo šeimos gyvenimą visoje Lietuvoje, o ne tik šalies didmiesčiuose. Todėl regionų ekonominis vystymas, naujų darbo vietų juose kūrimas, turi tapti pagrindiniu mūsų politinės jėgos prioritetu. Dirbdami Seime aktyviai teiksime siūlymus, kaip į regionus atvesti daugiau investicijų bei skatinti vietos gyventojų verslumą, kaip padėti jaunoms, regionuose gyventi liekančioms šeimoms įsigyti pirmąjį būstą, o socialinės rizikos grupėje atsidūrusiems asmenims – lengviau ištrūkti iš „skurdo rato“.

➤ **GERIAUSIAS ŠVIETIMAS KIEKVIENAM TO SIEKIANČIAM.** Lietuvos švietimo sistema „pametė“ tai, kas svarbiausia – jaunam žmogui suteikiamo išsilavinimo kokybę. Tai suprasdami, siūlysiame strategines pertvarkas, sudarysiančias moksleiviams sąlygas įgyti aukščiausios kokybės išsilavinimą nepriklausomai nuo to, kur įsikūrusi jų lankoma mokykla – sostinėje, regiono centre ar mažame miestelyje. Pateiksime konkrečius žingsnius, kaip užtikrinti, kad profesinės mokyklos iš tiesų suteiktų gerai apmokamam darbui reikalingus įgūdžius, o aukštasis mokslas mūsų šalyje savo kokybe lygiuotųsi į geriausius Europos universitetus.

➤ **SKAIDRESNĖ IR GERIAU VALDOMA VALSTYBĖ.** Piliečiai nepasitikės savo valstybe ir nesijaus jos šeimininkais tol, kol viešajame sektoriuje vešės korupcija, o valstybės aparatas bus neracionaliai išpūstas. Teiksime pasiūlymus, kurie garantuos skaidresnį mokesčių mokėtojų pinigų panaudojimą viešuosiuose pirkimuose, užtikrins efektyvesnę valstybės valdomų įmonių veiklą bei griežčiau kontroliuos politinių partijų finansavimą. Greta to, siūlysiame viso valstybės aparato pertvarkos modelį, apimantį ženklų valstybės tarnautojų skaičiaus mažėjimą, jų kvalifikacijos didinimą ir atlyginimų kėlimą.

➤ **SAUGI LIETUVA.** Dabartinė geopolitinė situacija verčia imtis neatidėliotinių veiksnių stiprinant mūsų valstybės saugumą ir gynybinius pajėgumus. Artimiausiu metu siūlysiame papildyti politinių partijų susitarimą dėl krašto apsaugos nuostatomis dėl palaiptinio perėjimo prie universalios karinės tarnybos, adekvataus rezervo rengimo bei būtinybės gynybos reikmėms skirti daugiau nei 2 procentus BVP. Suprasdami, jog šalies saugumas priklauso toli gražu ne tik nuo resursų, skiriamų krašto apsaugai, aktyviai išnaudosime parlamentinės diplomatijos kanalus. Stiprinsime ryšius su Lietuvai strategiškai svarbių valstybių, tokių kaip Lenkija, Vokietija ar Skandinavijos šalys, politiniais lyderiais, ypatingą dėmesį skirdami santykių su naująja JAV Prezidento administracija užmezgimui.

Mūsų laukia nelengvi darbai ir sunkūs metai. Tačiau tikiu, kad būdami vieningi, iš širdies, nuosekliai ir kūrybingai dirbdami Lietuvos žmonių labui, mes skleisime pasitikėjimą ir plėsimė mumis tikinčių Lietuvos žmonių būrį, o tai įgalins mus laimėti tautos mandatą stoti prie valstybės vairo ir kurti visų mūsų bendrą ateitį.

Ir Jus, mieli Bendražygiai, kviečiu jungtis šiame žygyje į pergalę – tik išvien mes laimėsime, ir laimės visa Lietuva!